

Darvas Ernő

Darvas Lili

Darvas Ernő, színigazgató, sz. 1894. dec. 23-án, *Budapesten*. Színpadra lépett 1921. szept. 1-én.

Darvas Ferenc, udvari tanácsos, Pest-megye küldötte, lelkes híve volt a magyar szírszetheknek, kiről Versegly Ferenc az Emleketetű oszlopban azt írta: »megérdemli, hogy neve az Oszlopnak tetején tündököljön, mert az 1796-iki országgyűlésen a magyar nyelv ügyében... háromszor győz valaszívet. Mert magyarul szóllott a Magyar Őszek előtt.« 1807-ben báró Wesse-lényi Miklós ő reá bizta társulatát, mely-nek Ernyi Mihály volt a vezetője, 1808-ban tagja volt a magyar színtársulat fellett ügyeletet tartó bizottságnak.

Darvas József, karnagy, sz. 1906-ban, *Budapesten*. Színpályára lépett 1922-ben.

Darvas Lili, színésznő, sz. 1902. ápr. 10-én, *Budapesten*. Atyja orvos volt, aki leányát tudományos pályára szánta. D. L. azonban hat gimnáziumi osztály elvégzése után a színpályára vágyott s Góth Sándor-nál készült a színpadra. 1920. jún. 13-án »Romeó és Juliá«-ban mutatkozott be Bu-dán, s fellépése elég élénk visszhangot kel-tett a sajtóban. A folytatásra azonban nyole hónapig kellett várnia. 1921. febr. 5-én Beöthy László az ő testére szabott át egy vígjátékot, s a »Buzavirág« c. darab-ban, a Magyar Színházban, kirobbanó si-kerrel érkezett be az ismert színművésznők sorába. Három évig maradt tagja a Magyar Színháznak s itt aratta emlékeze-tes diadalait. »Gilberte« (Frou-Frou) *L'Aiglon* (címszerep), *Lonti* (Égi és földi szerelem), »A cárevics« (címszerep), *Mima* (Vörös malom), mind megannyi jelentős ál-lomásai a lendületes művészi pályának. 1924. nov. 15-én lépett föl először a Vig-színházban, mint szerződött tag, s itt a Molnár Ferenc-drámák vezető női sze-repei vártak rá. De csak az »Üveg-cipő« *Irmájának* megmintázására és az orosz »Nyu« címszerepének eljátszására nyílt al-kalma, mert egy év után 1925. dec. 23-án, már a bécsi Josefstadter Theater tagjaként németül játssza Molnár Ferenc »Riviera« c. vígjátékának főszerepét. Alig néhány hónap múlva a berlini Comedie színház-ban a »Viktoria« c. darabban lép a kö-

zönség el s viszi a darabot száz-as siker-sorozatra. 1926. jún. 10-én Molnár Fe-renc felesége lesz, s azóta, megszakitás nél-kül, Reinhardt Miksa társulatának vezető művésznője. Darvas Lili eddigi pályáján megmaradt a dráma terén, csak hogy a klasszikus irodalom helyett a modern dráma területén futott be ragyogó pályát. Ha Darvas Lili művészi egyéniségét vizs-gáljuk, nyomban előtérben nyomul a dra-mai színjátszás alapvető követelménye, amelyet csak a hivatott rejt magában, s ez a valami, csak akkor kerül felszínre, ami-kor a művésznő, lélekkel teli, igazi köl-tői alkotást tudott életre kelteni a festett vásznak és világító testek birodalmában. A drámai színjátszásnak ez a titka: a *költői lelkikökönyölés*. Az igazi művész nem költő, de a maga teljes egészében átlényegül abba az alakba, akit a költő szavakba öntött és ugyanakkor, mikor az emberi agy felfogja a szavak értelmét, pontosan az az alak ele-venedik meg előttünk, aki a szavak meg-értésének pillanatában lelkünk érzékeny le-mezen kap képet. Darvas Lili ilyen drámai színésznő. Négy esztendei színpadi műkö-dése után, azok az alakok, akiket ő kellett életre, még ma is élnek. Ő is drámával in-dult el, Melinda, vagy Gertrudis, Elektra, vagy Iphigénia, Stuart Mária, vagy Julia feladatai égtek, vágyva-vágyóan lelkében, de a sors úgy akarta, hogy ő ne másolato-kat készítsen, vagy esetleg új formát ad-jon ismert alakoknak, hanem újat teremtsen, új figurák színpadi életének legyen alkotója, s a modern dráma nőit adta föl számára megoldandó kérdésül. Négyévi ma-gyar színpadi tündöklése összeesik Molnár Ferenc egészen különálló írói korszakával. »Az égi és földi szerelem« Lonti-ja, Mima szerepe a »Vörös malom«-ban és az »Üveg-cipő« Irmája jelentik Darvas Lili művé-szetét, egyben őt, magát is. Ez a három sze-rep — elvonatkoztatva attól a költői szán-déktól, hogy a szerep kiépített, minden színjátszó skálával ékes alkalom legyen művészi munka kiélésére — önmagában véve jellemvázlat volt, s ebből kellett Dar-vas Lililnek hús és vér valóságú modern nőt ábrázolnia. Nem fontos ebben a pil-lanatban, hogy maguk a drámák örökbe-esüek maradtak-e, befutották-e azt a világ-sikert, amelyet a költő nem egy drámája elért, ellenben az a lényeges, hogy Darvas